

STANDARD DOSTĘPNOŚCI E-MATERIAŁÓW DO KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO DLA OSÓB NIEWIDOMYCH I SŁABOWIDZĄCYCH

PRZYGOTOWANY W RAMACH PROJEKTU
„OPRACOWANIE KONCEPCJI I ODBIÓR
E-MATERIAŁÓW EDUKACYJNYCH
UKIERUNKOWANYCH NA WSPIERANIE KSZTAŁCENIA
KOMPETENCJI ZAWODOWYCH”

WARSZAWA 2026

STANDARD DOSTĘPNOŚCI E-MATERIAŁÓW DLA OSÓB NIEWIDOMYCH I SŁABOWIDZĄCYCH

DLA KWALIFIKACJI WYODRĘBNIONYCH W ZAWODACH:

1. BRANŻA EKONOMICZNO-ADMINISTRACYJNA (EKA.06) - Nazwa zawodu: Technik prac biurowych (Wykonywanie prac biurowych).
2. BRANŻA OPIEKI ZDROWOTNEJ (MED.10) Nazwa zawodu: Technik masażysta (Świadczenie usług w zakresie masażu).
3. BRANŻA TELEINFORMATYCZNA (INF.10) Nazwa zawodu: Technik tyfłoinformatyk (Obsługa oprogramowania i sprzętu informatycznego wspomagających użytkownika z niepełnosprawnością wzrokową).

WYMAGANIA/KRYTERIA WERYFIKACJI			
E-MATERIAŁ	Spełnia warunek		
	tak	częściowo	nie
1. Jest zgodny z koncepcją i założeniami w zakresie standardów dostępności e-zasobów do kształcenia zawodowego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE - uczniowie niewidomi i słabowidzący)			
2. E-materiały w zakresie standardów dostępności do kształcenia zawodowego dla uczniów niewidomych i słabowidzących spełniają następujące wymagania: <ul style="list-style-type: none"> • Uwzględniają wolne tempo pracy ucznia. • Uwzględniają wskazania wymienione w instrukcjach dotyczących przygotowania się ucznia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe na poziomie pracownika wykwalifikowanego lub czeladnika, w dedykowanych zawodach.			

<ul style="list-style-type: none"> ● Układ treści tekstu (np. w napisach) jest podzielony na logiczne części stanowiące jego strukturę. ● Przy uwypuklaniu treści dokonane są zmiany na co najmniej dwa różne sposoby. Przykładowo, zmianę koloru i zmianę typograficzną polegającą, np. na pogrubieniu, lub podkreśleniu danego fragmentu. Znaczniki semantyczne określają charakter znajdującego się między nimi fragmentu informacji. Należą do nich m.in. znacznik nagłówek, cytatu itp. ● Symbole graficzne użyte w e-materiale są z zastosowaniem większego kontrastu kolorów, uproszczeniem grafik, pozbawione są zbędnych szczegółów utrudniających zrozumienie podstawowej informacji [ozdobniki itp.]. Występuje uproszczona animacja. ● Jeśli e-materiał zawiera zadanie, którego wykonanie wymaga wizualnej analizy informacji umieszczonych na mapach, wykresach czy diagramach przygotowana jest i umieszczona w e-materiale osobna wersja danej grafiki o większym kontraście, pozbawiona zbędnych szczegółów utrudniających zrozumienie podstawowej informacji (ozdobniki itp.). 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Jest konsultowany przez tyflop pedagoga 			
FILM EDUKACYJNY			
<ul style="list-style-type: none"> ● Plan zdjęciowy/scenografia: <ul style="list-style-type: none"> ○ dekoracje i rekwizyty: dekoracji jak najmniej, aby nie było elementów utrudniających oglądanie filmu edukacyjnego przez osoby słabowidzące posługujące się wzrokiem, dekoracje w większym kontraście, pozbawione zbędnych szczegółów utrudniających zrozumienie podstawowej informacji ○ oświetlenie: dobrze oświetlony plan zdjęciowy ○ rekwizyty: tylko niezbędne 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Ścieżka dźwiękowa, dopasowana do charakteru zagadnienia i spójna z treścią filmu, obejmuje co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ lektor – opisujący wszystkie elementy akcji filmu (może prezentować kolejne czynności wykonywane przez pracownika) 			

<ul style="list-style-type: none"> • Teksty lektora, aktorów pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwięzłe i precyzyjne komunikaty słowne) 			
<ul style="list-style-type: none"> • Plansze i napisy: Blok tekstu w napisach powinien być wyrównywany do lewego marginesu. Takie formatowanie ułatwia postrzeganie i odnajdywanie się w tekście osobom słabowidzącym, korzystającym z dużego powiększenia. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Plansze i napisy: Czcionka bazowa powinna posiadać rozmiar 12 pkt. Wielkość dla drobnej czcionki to 9 pkt. Rozmiar znaków dla nagłówka najniższego poziomu powinien być o 2 pkt. większy od wielkości czcionki bazowej. Analogicznie, każdy nagłówek wyższego stopnia powinien być większy o 2 pkt. Tworząc napisy, należy unikać opcji cieniowania oraz wykorzystywać czcionki „gładkie”, bezszeryfowe, np. Open Sans, Arial, Verdana z możliwością powiększania tekstu (sterowanie tekstem), oraz w systemie pisma punkтового L. Braille’a albo na monitorach brajlowskich wyraźne, jednoznaczne 			
<ul style="list-style-type: none"> • Plansze i napisy: Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia (krótkie teksty) 			
<ul style="list-style-type: none"> • W filmie należy unikać stosowania obrazów tekstu (np. skanów dokumentów) zamiast samego tekstu. Jeśli nie jest to możliwe, użytej grafice należy zapewnić alternatywę w postaci zwykłego tekstu 			

FILM INSTRUKTAŻOWY			
<ul style="list-style-type: none"> ● Plan zdjęciowy/scenografia: <ul style="list-style-type: none"> ○ dekoracje i rekwizyty: dekoracji jak najmniej, aby nie było elementów utrudniających oglądanie sekwencji filmowych przez osoby słabowidzące posługujące się wzrokiem, dekoracje w większym kontraście, pozbawione zbędnych szczegółów utrudniających zrozumienie podstawowej informacji ○ oświetlenie: dobrze oświetlony plan zdjęciowy ○ rekwizyty: tylko niezbędne 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Ścieżka dźwiękowa, dopasowana do charakteru zagadnienia i spójna z treścią filmu, obejmuje co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ lektor – opisujący wszystkie elementy akcji filmu 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Teksty lektora, aktorów pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Plansze i napisy: Blok tekstu w napisach powinien być wyrównywany do lewego marginesu. Takie formatowanie ułatwia postrzeganie i odnajdywanie się w tekście osobom słabowidzącym, korzystającym z dużego powiększenia 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Plansze i napisy: Czcionka bazowa powinna posiadać rozmiar 12 pkt. Wielkość dla drobnej czcionki to 9 pkt. Rozmiar znaków dla nagłówka najniższego poziomu powinien być o 2 pkt. większy od wielkości czcionki bazowej. Analogicznie, każdy nagłówek wyższego stopnia powinien być większy o 2 pkt. Tworząc napisy, należy unikać opcji cieniowania oraz wykorzystywać czcionki „gładkie”, bezszeryfowe, np. Open Sans, Arial, Verdana z możliwością powiększania tekstu (sterowanie tekstem), oraz w systemie pisma punktowego L. Braille’a albo na monitorach brajlowskich wyraźne, jednoznaczne 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Plansze i napisy: Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia (krótkie teksty) 			

SEKWENCJE FILMOWE			
<ul style="list-style-type: none"> ● Plan zdjęciowy/scenografia: <ul style="list-style-type: none"> ○ dekoracje i rekwizyty: dekoracji jak najmniej, aby nie było elementów utrudniających oglądanie sekwencji filmowych przez osoby słabowidzące posługujące się wzrokiem, dekoracje w większym kontraście, pozbawione zbędnych szczegółów utrudniających zrozumienie podstawowej informacji ○ oświetlenie: dobrze oświetlony plan zdjęciowy ○ rekwizyty: tylko niezbędne 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Ścieżka dźwiękowa, dopasowana do charakteru zagadnienia i spójna z treścią filmu, obejmuje co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ lektor – opisujący wszystkie elementy akcji sekwencji filmowych 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Teksty lektora, aktorów pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Plansze i napisy: Blok tekstu w napisach powinien być wyrównywany do lewego marginesu. Takie formatowanie ułatwia postrzeganie i odnajdywanie się w tekście osobom słabowidzącym, korzystającym z dużego powiększenia 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Plansze i napisy: Czcionka bazowa powinna posiadać rozmiar 12 pkt. Wielkość dla drobnej czcionki to 9 pkt. Rozmiar znaków dla nagłówek najniższego poziomu powinien być o 2 pkt. większy od wielkości czcionki bazowej. Analogicznie, każdy nagłówek wyższego stopnia powinien być większy o 2 pkt. Tworząc napisy, należy unikać opcji cieniowania oraz wykorzystywać czcionki „gładkie”, bezszeryfowe, np. Open Sans, Arial, Verdana z możliwością powiększania tekstu (sterowanie tekstem), oraz w systemie pisma punktowego L. Braille’a albo na monitorach brajlowskich wyraźne, jednoznaczne 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Plansze i napisy: Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia (krótkie teksty) 			

ATLAS INTERAKTYWNY			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera materiały obejmujące: <ul style="list-style-type: none"> ○ menu/spis treści (treść niebędąca tekstem [zdjęcia, wykresy, grafiki itp.] powinna zostać opatrzona wyczerpującym tekstem alternatywnym opisującym jej zawartość w sposób dostępny dla zmysłów, tekst formułowany przystępnym językiem, z możliwością powiększania tekstu [sterowanie tekstem], oraz w systemie pisma punkowego L. Braille'a albo na monitorach brajlowskich) ○ materiał ikonograficzny z zastosowaniem większego kontrastu kolorów, pożądane uproszczenie grafik, pozbawione zbędnych szczegółów utrudniających zrozumienie podstawowej informacji (ozdobniki itp.) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Teksty pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia (krótkie teksty) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Poszczególne elementy atlasu, w tym jego grafika, kompozycja, poziom generalizacji, dobór czcionki i odstępów, operowanie kontrastami i wiele innych zabiegów są dostosowane do możliwości psychofizycznych osób niewidomych i słabowidzących 			

GRA NA DOBIERANIE			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera wyraźne wyszczególnienie kolejności działania, lista kroków 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawierane instrukcje co do zrozumienia i operowania treścią nie opierają się wyłącznie na właściwościach zmysłowych, takich jak: kształt, rozmiar, wzrokowa lokalizacja, orientacja w przestrzeni lub dźwięk. (nagrania audio - odsłuchaj) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ instrukcje głosowe (wyraźne, jednoznaczne) 			

GRA NA DOBIERANIE			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ czytelny opis reguł (Instrukcja „krok po kroku”, opis co należy wykonać na każdym etapie działania w czasie gry) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ różne etapy/poziomy zaawansowania (wyróżniamy 2 poziomy gry do wyboru dla użytkownika 1 – niewidomego, 2 – słabowidzącego. Po spełnieniu wymagań z 1 etapu można przejść na kolejny etap itd.) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ elementy nagradzania (podczas gry należy stosować komunikaty głosowe motywujące ucznia do dalszej pracy. Po wykonaniu prawidłowo części gry np.: „super wykonałeś zadanie; zapraszamy do dalszej gry” itd.) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ informacje zwrotne (uczeń otrzymuje informację, na jakim etapie gry jest, czy prawidłowo wykonał wszystkie operacje, jakie musi powtórzyć, aby przejść do dalszego etapu itd.) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Teksty lektora pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem, z użyciem słów, które uczeń może wiązać z wcześniejszym doświadczeniem. (Przykładowo podczas informowania ucznia o położeniu przedmiotów nauczyciel może wykorzystać obrazowy schemat zegara: „Janek jest na pierwszej, Zuzia na dziewiątej”). 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia (krótkie teksty) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Poszczególne elementy gry, w tym jej grafika, kompozycja, poziom generalizacji, dobór czcionki i odstępów, operowanie kontrastami i wiele innych zabiegów są dostosowane do możliwości psychofizycznych osób niewidomych i słabowidzących 			

PLANSZA INTERAKTYWNA			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera co najmniej: obiekty lub pola tekstowe lub grafiki lub elementy graficzne opisane w formie: <ul style="list-style-type: none"> ○ tekstu, który jest wzbogacony o moduł udźwiękwiający ○ dźwięku z możliwością zmniejszenia i zwiększenia siły głosu, włączenia i wyłączenia głosu 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera materiały obejmujące: <ul style="list-style-type: none"> ○ menu/spis treści (treść niebędąca tekstem [zdjęcia, wykresy, grafiki itp.] powinna zostać opatrzona wyczerpującym tekstem alternatywnym opisującym jej zawartość w sposób dostępny dla zmysłów, tekst formułowany przystępnym językiem, z możliwością powiększania tekstu [sterowanie tekstem], oraz w systemie pisma punktowego L. Braille'a albo na monitorach brajlowskich) <ul style="list-style-type: none"> ○ materiał ikonograficzny z zastosowaniem większego kontrastu kolorów, pożądane uproszczenie grafik, pozbawione zbędnych szczegółów utrudniających zrozumienie podstawowej informacji (ozdobniki itp.) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Ścieżka dźwiękowa obejmuje co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ opisy i instrukcje głosowe lektora (wyraźna i czytelna wymowa, instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Teksty pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Uproszczona forma tekstu (brak ozdobników, wersalików itp.) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia (krótkie teksty) 			

SYMULATOR EDUKACYJNY			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera co najmniej: obiekty/pola tekstowe/ elementy graficzne opisane w formie: <ul style="list-style-type: none"> ○ tekstu, (zastosowanie programu powiększającego tekst wyświetlony na ekranie, który jest wzbogacony o moduł udźwiękawiający) ○ dźwięku z możliwością zmniejszenia/zwiększenia siły głosu, włączenia/wyłączenia głosu 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera instrukcje co do zrozumienia i operowania treścią, które nie opierają się wyłącznie na właściwościach zmysłowych, takich jak: kształt, rozmiar, wzrokowa lokalizacja, orientacja w przestrzeni lub dźwięk. (nagrania audio - odsłuchaj) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Dostarcza informacji zwrotnych dotyczących prawidłowości i nieprawidłowości w wykonywanej czynności zawodowej. 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Ścieżka dźwiękowa obejmuje co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ opisy i instrukcje głosowe lektora 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Jeśli kolejność, w jakiej przedstawiona jest treść, ma znaczenie dla zrozumienia treści — prawidłowa kolejność odczytu musi być określona programowo 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Tekst napisany jest językiem przystępnym i zrozumiałym z użyciem słownictwa zawodowego, z możliwością powiększania tekstu (sterowanie tekstem), oraz w systemie pisma punkтового L. Braille'a albo na monitorach brajlowskich 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Tekst zapisany czcionką bezszeryfową, z możliwością jej powiększania i zmiany koloru czcionki i tła 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Uproszczona forma tekstu (brak ozdobników, wersalików itp.) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia (teksty krótkie) 			

GALERIA ZDJĘĆ LUB GRAFIK			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera zdjęcia lub grafiki: <ul style="list-style-type: none"> ○ treść niebędąca tekstem: zdjęcia, wykresy, grafiki itp. powinna zostać opatrzona wyczerpującym tekstem alternatywnym opisującym jej zawartość w sposób dostępny dla zmysłów, tekst formułowany przystępnym językiem, z możliwością powiększania tekstu [sterowanie tekstem], oraz w systemie pisma punktowego L. Braille'a albo na monitorach brajlowskich) ○ materiał ikonograficzny z zastosowaniem większego kontrastu kolorów, pożądane uproszczenie grafik, pozbawione zbędnych szczegółów utrudniających zrozumienie podstawowej informacji (ozdobniki itp.) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Teksty pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwarte i precyzyjne komunikaty słowne) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia (krótkie teksty) 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Poszczególne elementy w tym grafika, kompozycja, poziom generalizacji, dobór czcionki i odstępów, operowanie kontrastami i wiele innych zabiegów są dostosowane do możliwości psychofizycznych osób niewidomych i słabowidzących 			

ANIMACJA			
<ul style="list-style-type: none"> ● Umieszczone w animacji modele są przygotowane w sposób przejrzysty i uproszczony, dostosowany do percepcji ucznia 			
<ul style="list-style-type: none"> ● W przypadku wykorzystania w e-materiale multimediów w formie audio-video, należy zapewnić im alternatywę w postaci audiodeskrypcji dla osób niewidomych. 			

ANIMACJA			
<ul style="list-style-type: none"> • Jeśli w e-materiale użyte zostaną multimedia w formie video lub animacji pozbawionych ścieżki lektorskiej, dla osób niewidomych należy zapewnić dodatkowe nagrania audio lub opis tekstowy, przedstawiające te same informacje jak w nagraniach video. 			
<ul style="list-style-type: none"> • Opis odwołuje się do praktycznych przykładów zastosowania 			
<ul style="list-style-type: none"> • Teksty lektora pisane są przystępnym i zrozumiałym językiem (instrukcje krótkie, jednoznaczne i zrozumiałe, zwięzłe i precyzyjne komunikaty słowne; wykorzystany w nich zasób słów należy ograniczyć do zestawu niezbędnego dla zrozumienia prezentowanego modelu 			

INTERAKTYWNE MATERIAŁY SPRAWDZAJĄCE			
<ul style="list-style-type: none"> • Zawierają formy testowe dostosowane do rozwiązywania przez osoby niewidome i słabowidzące z możliwością użycia materiałów audio-video 			
<ul style="list-style-type: none"> • Formy testowe zapisane są czcionkami bezszeryfowymi 			
<ul style="list-style-type: none"> • Zadania dają możliwość odsłuchania głosowego tekstu po kliknięciu ikonki 			
<ul style="list-style-type: none"> • Zadania dobrze rozwiązane dają informację dźwiękową użytkownikowi 			
<ul style="list-style-type: none"> • Zadania zawierają polecenia do wykonania w formie audio z możliwością powiększania tekstu (sterowanie tekstem), oraz w systemie pisma punkowego L. Braille'a albo na monitorach brajlowskich 			

SŁOWNIK POJĘĆ DLA E-ZASOBU			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ instrukcję/wskazówki korzystania ze słownika w systemie pisma punkowego L. Braille'a albo na monitorach brajlowskich ○ wszystkie teksty zapisane czcionką bezszeryfową z możliwością powiększenia czcionki, zmiany jej koloru oraz koloru tła ○ instrukcję korzystania ze słownika dostosowane dla osoby niewidomej i słabowidzącej ○ wyszukiwarkę tekstu dostosowane dla osoby niewidomej i słabowidzącej 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Daje możliwość co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ wyszukania hasła (z możliwością powiększania tekstu (sterowanie tekstem), oraz w systemie pisma punkowego L. Braille'a albo na monitorach brajlowskich) ○ drukowania informacji (wydruki brajlowskie) 			

PRZEWODNIK DLA NAUCZYCIELA			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ wskazówki wykorzystania e-zasobu w pracy dydaktycznej, m.in.: z uczniami ze SPE (niewidomi i słabowidzący) ○ wyszczególnienie realizowanych celów, jednostek efektów kształcenia i efektów kształcenia dla poszczególnych kwalifikacji dedykowanych uczniom niewidomym i słabowidzącym 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ Obsługę oprogramowania i sprzętu informatycznego wspomagających użytkownika z niepełnosprawnością wzrokową oraz projektowania stanowiska komputerowego dla użytkownika z niepełnosprawnością wzrokową 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera co najmniej: 			

PRZEWODNIK DLA NAUCZYCIELA			
<ul style="list-style-type: none"> ○ wskazówki wykorzystania e-zasobu w pracy dydaktycznej, m.in.: <p>organizowania pracy uczniów indywidualnej, w grupach i w zespole podczas zajęć z uczniami z SPE – uczniowie niewidzący, słabowidzący</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> ○ linki do stron internetowych, m.in.: https://ore.edu.pl/2015/03/dysfunkcja-wzroku; www.laski.edu.pl; www.mir.org.pl; www.aktywizacja.org.pl; www.pfron.org.pl; www.niepelnosprawni.gov.pl; www.pzn.org.pl ○ min 5 pozycji bibliograficznych, m.in.: ○ Borski M. Bariery w otoczeniu osób z niepełnosprawnościami. Zagadnienia wybrane, Wyższa Szkoła Humanitas, 2017. ○ Brajlowska notacja matematyczna fizyczna chemiczna, red. K. Kauby, Wydanie II, Kraków, Laski, Łódź 2011 ○ Kuczyńska-Kwapisz J., Dzieci niewidome i słabo widzące, Warszawa: Cen. Metod. Pomocy Psychol.-Pedagogicznej, 2004. ○ Sękowski T., Psychologiczne aspekty rehabilitacji zawodowej osób niewidomych zatrudnionych w warunkach pełnej i częściowej integracji, Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Im Marii Curie-Skłodowskiej, 2001. ○ Smith D. D., Pedagogika specjalna : podręcznik akademicki, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN : Wydawnictwo APS, 2009. T.2., Rozdział 3. Niepełnosprawność wzrokowa. ○ Uczeń niewidomy i słabo widzący w ogólnodostępnej szkole średniej. Poradnik dla nauczycieli, red. S. Jakubowski; Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, Warszawa: [s.n.], 2005 (Toruń: Zapolex). ○ Zięcina M., Z zagadnień tyflopädagogiki zawodowej, Instytut Kształcenia Nauczycieli im. Władysława Spasowskiego w Warszawie, Warszawa: (Zakład Reprodukcyjnej W.D.B.), 2003. ○ Wdówik P. Zasady adaptacji materiałów dydaktycznych do wersji brajlowskiej, Warszawa 2011 			
<ul style="list-style-type: none"> ● Zawiera co najmniej: 			

PRZEWODNIK DLA NAUCZYCIELA			
○ Instrukcje obsługi urządzeń brajlowskich			
○ Instrukcje obsługi programów i urządzeń wykorzystywanych przez osoby niewidome i słabowidzące			
● Daje możliwość co najmniej:			
○ odczytu przez lektora z możliwością wyłączenia			

PRZEWODNIK DLA UCZĄCEGO SIĘ			
● Zawiera co najmniej:			
○ Wskazówki do wykorzystania w samokształceniu przez osoby niewidzące i słabowidzące w wersji z odczytem lektora			
● Jest napisany językiem przystępnym i zrozumiałym. Teksty powinny być tak skonstruowane, aby uwzględniały wolne tempo czytania ucznia			

INSTRUKCJA UŻYTKOWANIA			
● Zawiera co najmniej:			
○ zilustrowane i zdefiniowane elementy panelu obsługi e-zasobu i jego składowych (dopasowujące poszczególne elementy grafiki, jej kompozycji, poziomu generalizacji, doboru czcionki i odstępów, operowaniu kontrastami i wielu innych zabiegach stosowanych podczas pracy na stanowisku komputerowym przez osoby niewidome i słabowidzące)			
○ opis minimalnych wymagań technicznych umożliwiających korzystanie z e-zasobu (z możliwością powiększania tekstu (sterowanie tekstem) oraz w systemie pisma punktowego L. Braille'a albo na monitorach brajlowskich)			

INSTRUKCJA UŻYTKOWANIA

- Daje możliwość co najmniej:
  - Wykaz możliwych trudności technicznych wraz z propozycjami postępowania dostosowane dla osoby niewidomej i słabowidzącej
  - Wyszukania haseł kluczowych do obsługi e-zasobu dostosowane dla osoby niewidomej i słabowidzącej
  - Poznania struktury e-zasobu z możliwością bezpośredniego przejścia do konkretnego zasobu dostosowane dla osoby niewidomej i słabowidzącej
  - Poruszania się w obszarze e-zasobu zgodnie z logiczną budową e-materiału, zgodnie z uporządkowanymi poprawnie nagłówkami

